

بزرگداشت روز جهانی فلسفه
سلامتی و زندگی خوب: رویکردهای نظری
۱۰ آذرماه ۱۳۹۹

نگاهی عرفانی به سلامتی

شهرام پازوکی
مدیر گروه عرفان و ادیان، مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران
pazouki@irip.ac.ir

سلامتی و بیماری، دارو و درمان، از اموری هستند که سابقه‌های دیرینه در عمل و نظر بشر دارند، لذا موضوع‌های جدیدی نیستند. اما در تفکر مدرن از پی تغییری اصولی که در نگرش انسان به هستی، عالم و آدم و نسبتی که با هم دارند، رخ داد، تعریف و تلقی جدیدی نیز از انسان و سلامتی در پزشکی مدرن پیدا شد که هرگونه تلقی دیگر را به مقیاس اندیشه اصالت پیشرفت (progressism) غیر علمی (unscientific) نادرست و نهایتاً مردود اعلام کرد. در گفتار حاضر، چپستی سلامتی از نگاهی معنوی یا عرفانی که نگاهی کل نگر و جامع و حاکی از مبانی و مبادی دیگری به هستی، غیر نگاه رایج است، شرح داده می‌شود. مبنای این نگاه ارتباط عمیق و وجودی انسان و عالم به عنوان مظاهر انفسی و آفاقی حقیقت هستی است که سلامتی نیز در ذیل آن فهمیده می‌شود.

اکنون که ذره‌ای به نهایت خرد و ناچیز (کووید ۱۹) که در شرایط عادی و مستقلاً حتی جاندار هم نیست، توانسته سلامتی انسان‌ها را در کل جهان تهدید کند و در نظام عالمی که علوم مختلف از جمله پزشکی، اثنان و حفظ آن را در جهلی مرکب مدعی بود ایجاد کرده و می‌کند، توجه به این نگاه گرچه خلاف آمد عادت فکری زمانه است ولی شاید بتواند با تصحیح نگاه‌های رایج گره‌گشای بحران جهانی حاضر باشد.

واژگان کلیدی: سلامتی، نگاه عرفانی، اصالت پیشرفت، پزشکی مدرن، کووید ۱۹